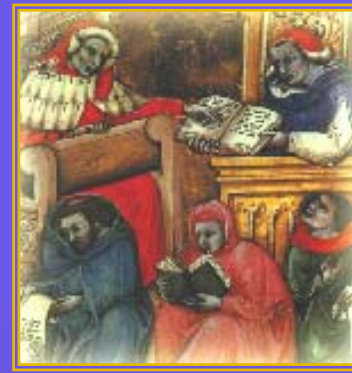

Eiropas kopējā augstākās izglītības politika

**Dr. Andrejs Rauhvargers, Asoc. Prof.,
*Lisabonas konvencijas Starptautiskās komitejas
prezidents,
Eiropas Starptautiskās Izglītības asociācijas valdes
loceklis***

Plaša informācija par Eiropas kopējo politiku pieejama
<http://www.aic.lv/rec>
(skatīt sadaļu “Pārmaiņas augstākajā izglītībā”)

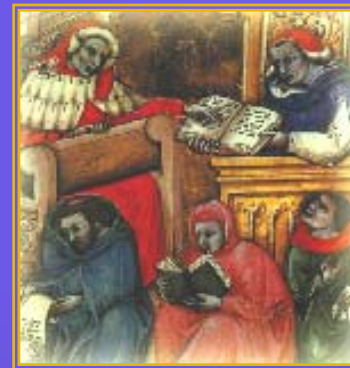
Kāpēc vajadzīga kopēja augstākās izglītības politika Eiropā?

Cēloņi:

- **Eiropas vēlme saskaņot augstākās izglītības sistēmas**
 - Eiropas savienības paplašināšanās
 - vienota darba tirgus veidošanās
- **Eiropas augstākās izglītības konkurētspēja**
 - konkurence par studentiem pasaules tirgū un
 - transnacionālā izglītība Eiropā

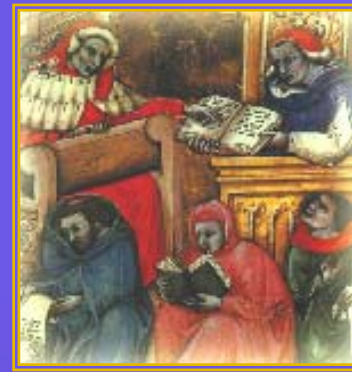
Kas veido Eiropas kopējo augstākās izglītības politiku?

- **Valstu kolektīvie lēmumi:**
Boloņas deklarāciju parakstījušo valstu ministru tikšanās
ES mērogā - ES Padome un ES izglītības ministru ikgadējās
tikšanās,
- **Starptautiskās organizācijas:**
Eiropas padome
UNESCO
Eiropas savienība
- **Pašas augstskolas**
caur valstu rektoru padomēm un
Eiropas universitāšu asociāciju

***Kopējo politiku reāli ievieš pašas augstskolas,
šo darbību Eiropas mērogā koordinējot caur EUA***

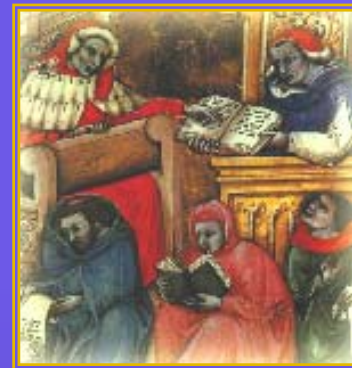
Eiropas kopējās politikas etapi

**diplomu atzīšanas jautājumu
risināšana un Lisabonas konvencija**

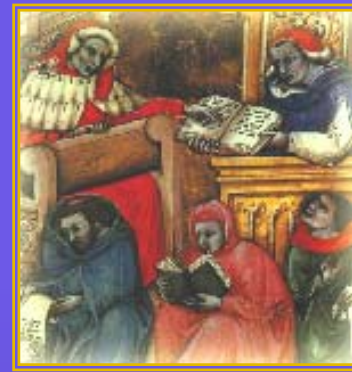
**no Lisabonas konvencijas
līdz Boloņas deklarācijai,**

**Boloņas procesā sasniegtais
un vadlīnijas līdz 2010. gadam**

Diplomu atzīšana un Lisabonas Konvencija

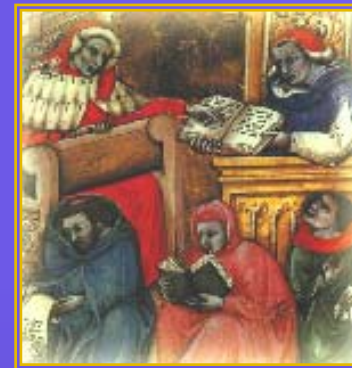
Vai Olaines universitātes diplomi ir atzīti Eiropā (pasaulē) ?

jautājums pēc būtības nav pareizi uzdots, jo:

- 1) nav kolektīvas atzīšanas, katru diplomu skata individuāli,
- 2) nav “atzīšanas Eiropā (pasaulē)”, ir atzīšana konkrētā valstī;
- 3) nav “atzīšanas vispār”, atzīšana ir saistīta ar konkrētu mērķi, kam tā tiek prasīta

Kvalifikācija ir sugasvārds

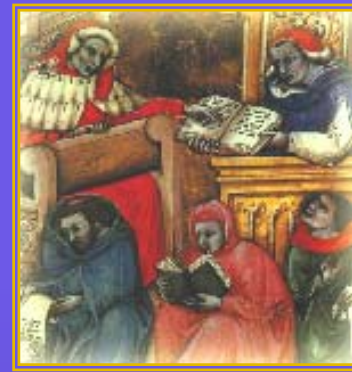

Kvalifikācijas var būt

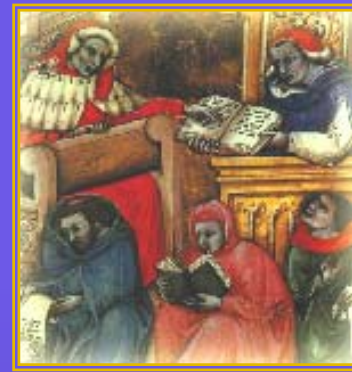
- diplomu,
- grādi,
- atestāti,
- sertifikāti,
- apliecības,
- utt.

Kāpēc nevar “vienkārši atzīt?”

- izglītības sistēmu atšķirības
- problēmas ar nosaukumiem

Problēmas ar nosaukumiem – kas katrs ir?

*bakalauris, Bachelor, Bakalar,
baccalaureat, bachiler, International
Baccalaureate, Bachiler de Ciencias*

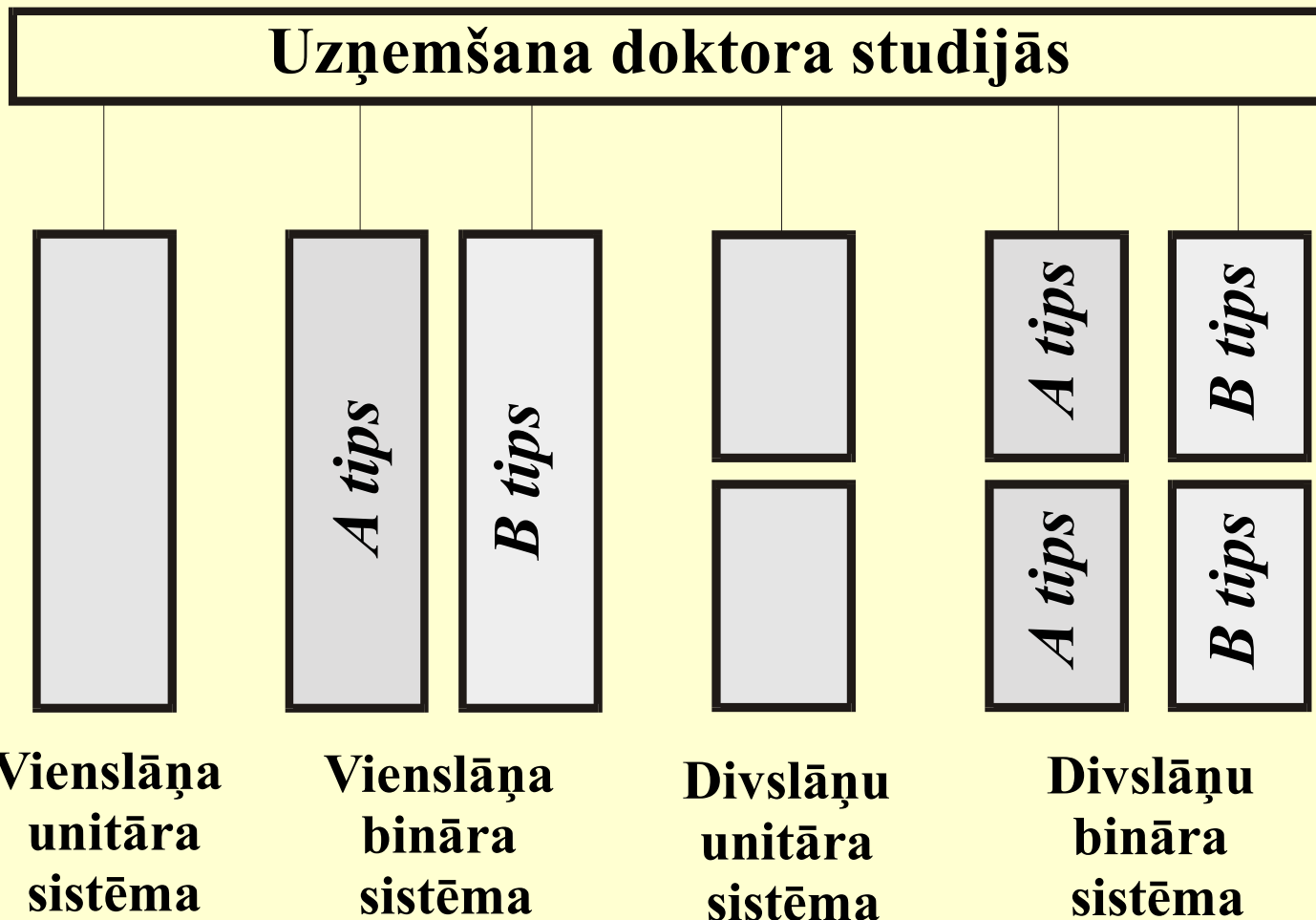
B.A., B.Sc,

*ammaticorkeakouklututkinto, license, license
professionnelle*

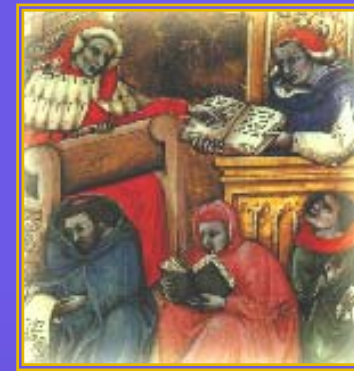
maģistrs, Master, Maisteri, Maitrîse, Mastère

*Doktors, PhD, Doctorandus, Dottore di Laurea,
Dottore di Ricerca*

Izglītības sistēmu tipi

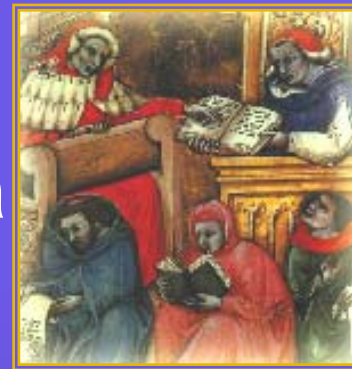
Kvalifikāciju atzīšana

- akadēmiskā atzīšana
- profesionālā atzīšana
 - reglamentētās profesijās
 - pārējai darba tirgus daļai

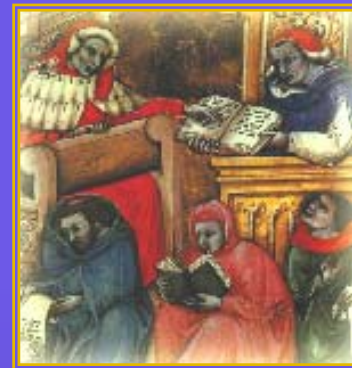
Gan procedūras, gan iznākums ir atkarīgs no mērķa, kādam atzīšana tiek pieprasīta.

Eiropas padomes un UNESCO kopīgā Lisabonas diplomatzīšanas konvencija

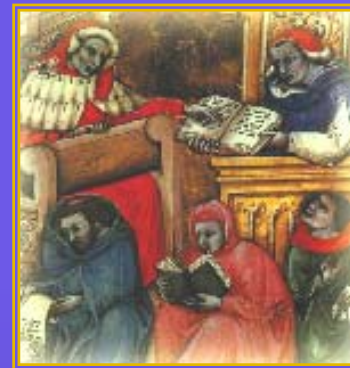
Jaunie principi

- dod **TIESĪBAS** uz sava diploma izskatīšanu atzīšanai
- no *ekvivalences* uz *atzīšanu*,
- atzīst vienāda *līmeņa* kvalifikācijas, nemeklējot pilnu sakritību,
- atzīšana balstās uz valstu savstarpēju uzticēšanos.

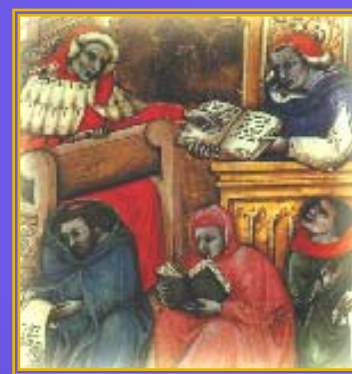
Pēc Lisabonas konvencijas parakstīšanas

Attīstība diplomu atzīšanā un kopējas politikas veidošanā

1994-1997	Lisabonas konvencijas sagatavošana, valstu faktiskā vienošanās par diplomu atzīšanu, Eiropas reģiona Diplomātiskā konference
11. 04. 1997	Lisabonas konvencijas parakstīšana
25. 05.1998	Francijas, Itālijas, Lielbritānijas un Vācijas ministri paraksta Sorbonnas deklarāciju
05.1998 -05. 1999	Konsultācijas ES un starpvalstu līmenī, pētījums “Tendences un studiju struktūras augstākajā izglītībā”
19. 06. 1999	29 valstu ministri paraksta Boloņas deklarāciju

Valstu sadarbība veidojot Lisabonas konvenciju parādīja valdībām, ka nepieciešama tālāka darbība

Sorbonnas deklarācija - 1998. gada 25. maijs

Parakstītāji: Francija, Itālija Lielbritānija un Vācija, virziens – uz Eiropas augstākās izglītības “harmonizāciju”

3-5-8 modelis nav skaidri pieminēts, bet...

Sorbonnas deklarācija izraisa apjukumu – daļa to izsmej, daļa ļoti vēlas pievienoties, bet - pārveidotam variantam

Eiropas Universitāšu Asociācija ar Eiropas Komisijas atbalstu veic pētījumu

”Tendences un studiju struktūras augstākajā izglītībā”,

autori Prof. Gijs Haugs un Jete Kiršteina

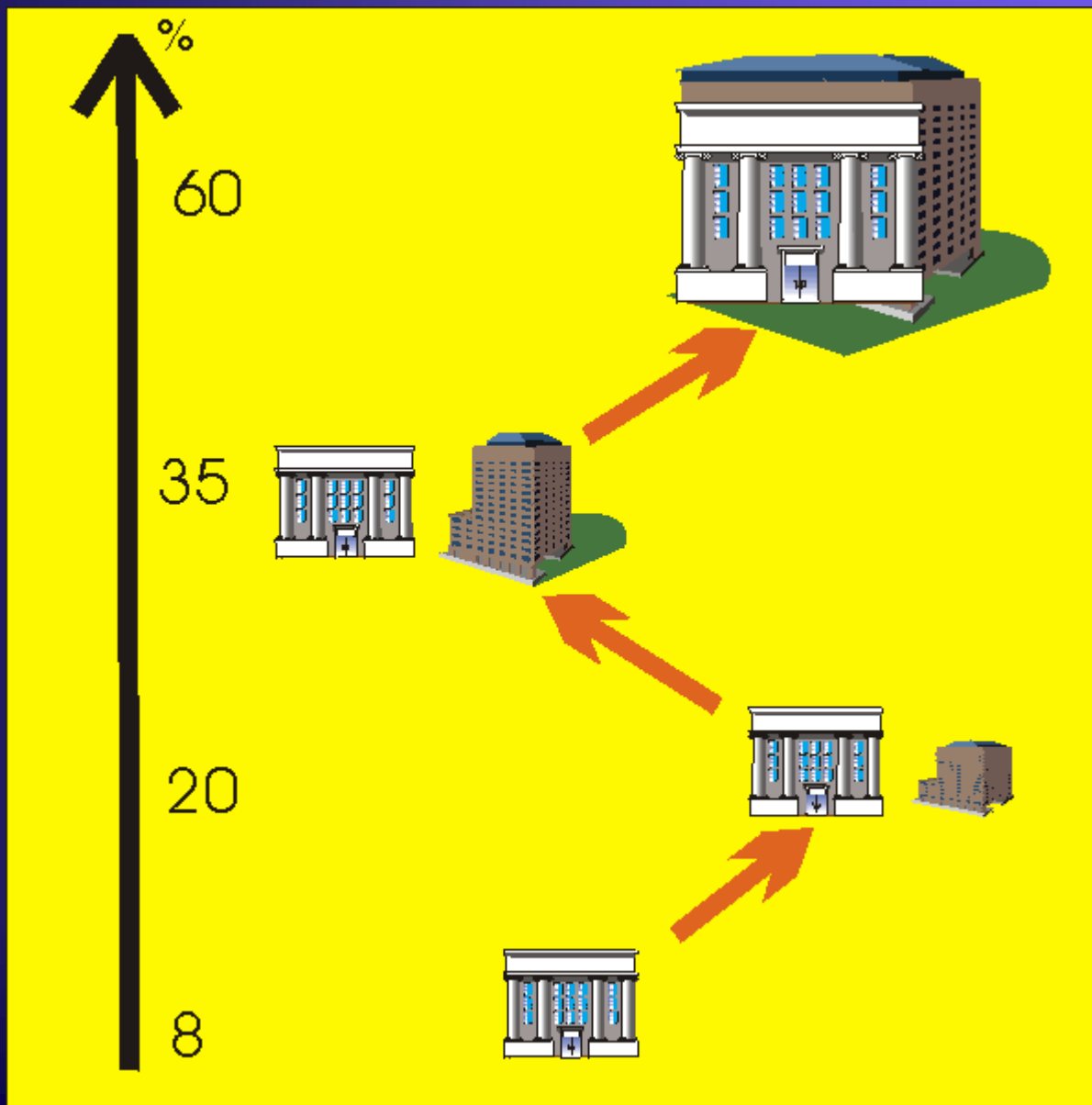
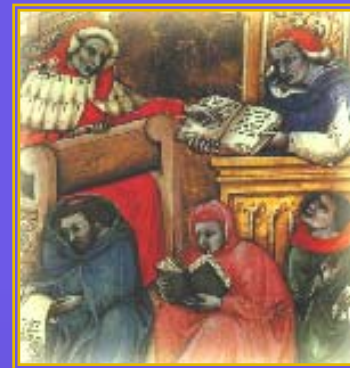
“Tendences I” būtiskākās atziņas

Pētījums parāda “konverģējošos” virzienus Eiropas valstu augstākās izglītības sistēmu reformās

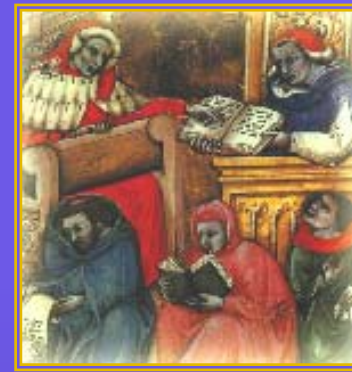
- Eiropā ir tendence uz pirmsdiploma/ pēcdiploma divslāņu studiju struktūru ar bakalaura un maģistra grādiem
(bet ne obligāti uz 3-5-8 modeli)
- raksturīgie grādi –
subgrāds (2 gadi), bakalaurs 3(4), maģistrs (5) un doktors (~ 8)
- šķirtnei starp akadēmisko un profesionālo augstāko izglītību ir tieksme izplūst

Akadēmiskā un profesionālās augstākās izglītības attiecības Eiropā

Boloņas deklarācija –

1999. gada 18. jūnijs,
paraksta 29 valstis (šobrīd 46)

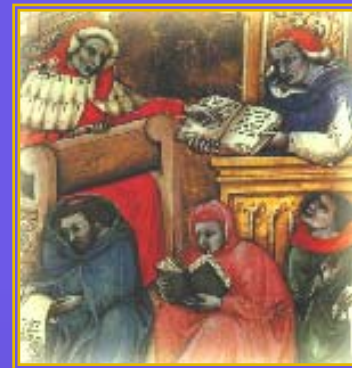

Vienotas Eiropas augstākas izglītības telpas
izveide līdz 2010. gadam

Galvenās tēzes:

- izprotamas un salīdzināmas grādu sistēmas radīšana (t.sk. izmantojot Eiropas vienoto Diploma pielikumu),
- divu ciklu (bakalaura-maģistra) studiju sistēmas veidošana, kurā jau pirmajam grādam jābūt izmantojamam Eiropas darba tirgū,
- ECTS izmantošana kredītu uzkrāšanai, tajā skaitā mūžizglītībā,

Boloņas deklarācijas galvenās tēzes (II)

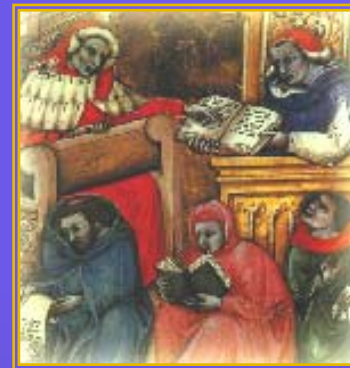

- Studentu, mācībspēku un zinātnieku reālas mobilitātes nodrošināšana
- Eiropas sadarbība kvalitātes nodrošināšanā, lai Eiropas valstis atzītu cita citas veikto kvalitātes vērtējumu
- Eiropas dimensija studiju programmās

Pievienotas vēlāk

- Eiropas augstākās izglītības telpas sociālā dimensija
- Iespējas augstākās izglītības kvalifikācijas iegūt mūžizglītības ceļā
- Doktorantūra kā trešais Boloņas procesa cikls

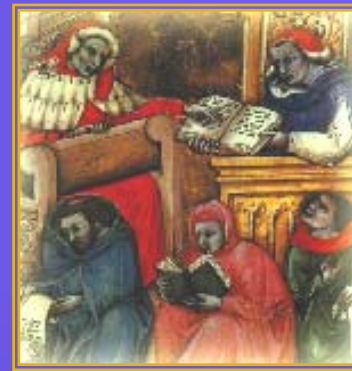
Boloņas deklarācijas ieviešana

- Starptautiskās darba grupas izveide
- Darbs katrā no valstīm
- Oficiālie “Boloņas” semināri
- “Tendences” ziņojumi un citi pētījumi

Ik pēc diviem gadiem Eiropas ministri tiekas, lai:

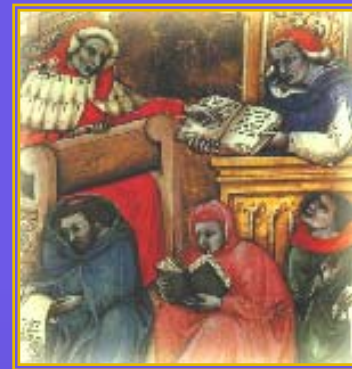
- no jauna apstiprinātu procesa mērķus,**
- izvērtētu iepriekšējā posma rezultātus un**
- noteiktu vadlīnijas nākošajam periodam.**

Pirmā ministru tikšanās notika Prāgā 2001. gada maijā - pirms tam Salamankā apspriedās Eiropas akadēmiskā sabiedrība

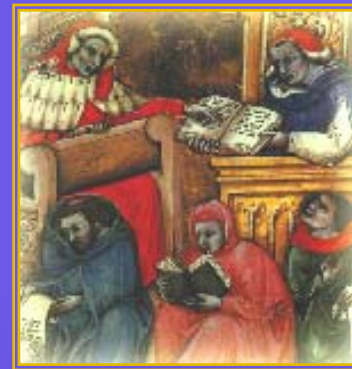
- Otrā ministru tikšanās notika 2003. gada 18-19. septembrī Berlīnē**
- Trešā ministru tikšanās notiks 2005. gada 19-20. maijā Bergenā**

Redzējums par Eiropas augstākās izglītības telpu 2010. gadā

- Eiropas augstākās izglītības sistēma ir caurskatāma un savstarpēji viegli izprotama. Tā ir organizēta divos galvenajos grādu līmeņos - bakalaura un maģistra
- grādi/diplomi, kas iegūti kādā EAIT daļā, tiek atbilstoši atzīti citās - gan studiju turpināšanai, gan darbam,
- absolventi (tajā skaitā arī pirmā grāda ieguvēji) ir nodarbināmi Eiropas darba tirgū,
- gan studenti, gan mācībspēki EAIT ietvaros var brīvi pārvietoties un šo iespēju efektīvi izmanto,

Paldies par uzmanību!

Plaša informācija par Boloņas procesu
pieejama

<http://www.aic.lv/ace>